

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z urzędu

przy uczestnictwie "U." Sp. z o.o. z siedzibą w Z.

i Syndyka masy upadłości D. Sp. z o.o. w upadłości w N.

o wpis ostrzeżenia o zakazie zbywania i obciążania nieruchomości,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 listopada 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki "U." Sp. z o.o. z siedzibą w Z.

od postanowienia Sądu Okręgowego w J.

z dnia 22 października 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od uczestniczki "U." Sp. z o.o. w Z. na rzecz Syndyka
Masy Upadłości D. Sp. z o.o. w upadłości w N. kwotę 240,-
(dwieście czterdzieści) złotych z tytułu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 października 2018 r. Sąd Okręgowy w J. oddalił apelację uczestnika postępowania U. spółki z o.o. z siedzibą w Z. od postanowienia Sądu Rejonowego w J. z dnia 30 maja 2018 r., którym utrzymany został w mocy wpis referendarza w księdze wieczystej odnośnie do ostrzeżenia o zabezpieczeniu powództwa Syndyka Masy Upadłości D. spółki z o.o. w upadłości w N. przeciwko I. spółce z o.o. w S. i U. spółce z o.o. z siedzibą w Z. o uznanie czynności prawnych za bezskuteczne przez ustanowienie do czasu prawomocnego zakończenia

postępowania zakazu zbywania i obciążania nieruchomości przez U. sp. z o.o. oraz oddalił wniosek uczestnika postępowania o zasądzenie kosztów postępowania. Swoje postanowienie Sąd Okręgowy wydał dnia 21 grudnia 2017 r. i zostało ono zaopatrzone we wzmiankę o wykonalności. Strony postępowania wiedziały zatem o orzecznym zakazie. Postanowienie zostało doręczone uczestnikowi postępowania Spółce U. sp. z o.o. dnia 10 stycznia 2018 r., a następnego dnia spółka ta zbyła prawo własności nieruchomości objętych zakazem. Wpis ostrzeżenia o zakazie zbywania i obciążania nieruchomości był zasadny, a Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, oddalając apelację.

W skardze kasacyjnej pełnomocnik uczestnika U. sp. z o.o. zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie zaskarżonym postanowieniem przepisów prawa materialnego, t.j. art. 5 i art. 34 u.k.w.h. oraz przepisów postępowania, tj. art. 756⁴, art. 626⁶, art. 626⁸ i art. 626⁹ k.p.c. przez ich niezastosowanie. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zmianę przez nakazanie wykreślenia wpisu o zakazie zbywania i obciążania nieruchomości, ewentualnie po uchyleniu tego postanowienia przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Syndyk masy upadłości D. sp. z o.o. w upadłości wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący powołał się najpierw na oczywistą zasadność skargi, a następnie na istotne zagadnienie prawne, „jakim jest zabezpieczenie powództwa przez zakaz zbywania i obciążania nieruchomości przy jednoczesnym dokonaniu zbycia przed dniem wpisania zakazu do księgi wieczystej zbywanej nieruchomości”. Dodał, że brak jest orzecznictwa we wskazanym zakresie, a przepisy budzą poważne wątpliwości interpretacyjne. Zadał pytanie - i to jest jedyne uzasadnienie wniosku - „czy dokonanie czynności prawnej wbrew zakazowi zbywania, który nie został ujawniony w księdze wieczystej jest ważną i skuteczną czynnością prawną oraz czy sąd wieczystoksięgowy

może w dowolnej kolejności rozpoznawać wpływające konkurencyjne wnioski, w przypadku działania sądu na wniosek i z urzędu”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną zostało wyjaśnione w sposób dostateczny i przekonujący, że skarżący nie zauważył obszernego, od dawna ustalonego i znanego stanowiska Sądu Najwyższego oraz doktryny wskazującej, jakie należy przytoczyć motywy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, żeby wypełnić obowiązek nałożony przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. W postaci, w jakiej wniosek został sformułowany, skarga kasacyjna znajduje się na granicy jej odrzucenia. Nie zawiera żadnego wyводу prawnego, łączy oczywistość skargi z jednoczesnym podnoszeniem istnienia istotnego zagadnienia prawnego, co się z zasady wzajemnie wyklucza, nie ma powiązania merytorycznego skargi z problematyką i uwarunkowaniami rozpoznawanej sprawy.

Postępowanie wywołane skargą kasacyjną ma charakter nadzwyczajny, dotyczy bowiem prawomocnego orzeczenia sądowego, które nie podlega weryfikacji przez trzecią instancję sądową. Dlatego wymaga się profesjonalnego wyводу prawniczego, który ma przekonać o konieczności takiej weryfikacji ze względu na spełnienie jednej z alternatywnych przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W tym wypadku chodziło o pkt 1 i 4 tego przepisu, a skarżący nawet ich nie powołał, niemalże kopiując zarzuty apelacji. Postępowanie o przyjęcie skargi do rozpoznania nie ma służyć wyjaśnianiu elementarnych kwestii z zakresu kognicji sądu wieczystoksięgowego i różnicy między sprawą o wpisanie ostrzeżenia w księdze wieczystej zakazu rozporządzania prawem do nieruchomości a nieważnością czynności prawnych dokonanych wbrew temu zakazowi (zob. uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2016 r. III CZP 86/15, OSNC 2016, nr 7-8, poz. 81 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2017 r. IV CSK 434/16 i z dnia 14 czerwca 2017 r. IV CSK 657/16, nie publ.). Podnieść należy, że w innych sprawach ze skargi kasacyjnej wniesionych przez skarżącego zostały zgłoszone podobne uwagi do wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2019 r. V CSK 139/19, z dnia 3 października 2019 r. V CSK 145/19 i z dnia 18 października 2019 r. V CSK 140/19).

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania według art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

as]

jw